

Lekcija 1

Želje i potrebe: Šta je meni važno?

Učenici uče praviti razliku između onog što žele i svojih osnovnih potreba

Odgojno-obrazovni ciljevi	Učenici spoznaju da njihove individualne želje – stvari i ideje koje žele da se ostvare – jesu jednako važne kao i stvari koje su im potrebne za dostojanstven život.
Nastavni zadaci	Učenici odabiru slike koje predstavljaju njihove želje i potrebe i o njima odlučuju.
Nastavni materijali	Štrik (za sušenje veša), štipaljke, sličice iz časopisa, materijal
Metode	Grupni rad.

Dodatne informacije

Ljudska prava imaju etičku i pravnu vrijednost. Iako se smatraju nedjeljivima, jasno je da svaki pojedinac sam za sebe odlučuje šta je važno za njegov život. Važno je da se razumije, a posebno kad je riječ o adolescentima, da nisu sve potrebe prepoznate kao ljudska prava u međunarodnim standardima ljudskih prava. Razlikovanje između želja i potreba, pritom poštujući način na koji ljudi cijene određena prava i potrebe drugih, i istovremeno prihvaćajući važnost kohezivnog međunarodnog okvira ljudskih prava, jeste dugotrajni proces učenja. Iako se pravni aspekti ljudskih prava u ovoj lekciji ne spominju, nastavnici bi trebali biti svjesni da su pravno obavezujući dokumenti, koje su vlade potpisale i obavezale se provesti, utemeljeni na normativnom okviru Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima. U Evropi temeljni pravni dokument o ljudskim pravima jeste Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (Evropska konvencija o ljudskim pravima).⁴

Opis lekcije

Razred mora biti tako pripremljen da omogući nastavniku da učenike rasporedi u grupe od četiri do šest članova. Nastavnik bi trebao sve materijale staviti na zaseban stol s kojeg bi učenici mogli uzimati materijale koji su im potrebni, te ih vraćati na kraju lekcije. Odgovornost je ključan faktor obrazovanja za demokratiju i ljudska prava te učenici i nastavnici moraju shvatiti učionicu kao životni prostor o kojem brinu. Trebalo bi biti što više sličica iz časopisa (na desetke, čak i stotine) zalijepljeno na zidu učionice.

Nastavnik poziva učenike da se svi smjeste ispred „zida sa slikama“ te ih potiče na raspravu:

- Koja ste iskustva imali prilikom sakupljanja slika?
- Je li vas je nešto iznenadilo? Ako jeste, šta?

Nakon nekoliko minuta uvodnog razgovora, nastavnik daje dvojici učenika zadatak da rastegnu štrik za sušenje veša (dugačak otprilike 4 metra) i stave na njega 12 štipaljki. Nastavnik potom uzima dvije prethodno pripremljene kartice s riječima „ŽELJE“ i „POTREBE“. Nastavnik ih lijepi s lijeve i s desne strane štrika, te potom pita učenike šta misle koja bi slika trebala biti ispod „ŽELJA“, a koja ispod „POTREBA“. Nakon što svi o tome razmisle, nastavnik odabire dva učenika da zalijepe svoje

4. ETS No. 5, otvorena za potpisivanje 5. studenog 1950 stupila na snagu 3. rujna 1953.

prijedloge i da objasne zašto su se odlučili za te prijedloge. Nakon toga, nastavnik bi u raspravi s učenicima trebao pokušati objasniti razliku između želja i potreba, ali bi trebao imati na umu da ne iznosi njihovu definiciju, već da to napravi na temelju izjava učenika.

Po grupama od četiri do šest članova učenicima se daje zadatak da odaberu 10 slika iz cijele kolekcije, pet iz kategorije „ŽELJA“ i pet iz kategorija „POTREBA“. Svaka grupa dobiva zadatak da u pisanom obliku (bilo da nastavnik dijeli svakome printane kopije materijala ili da piše zadatak na tablu).

Zadatak i prezentacija:

- Kao grupa, učenici bi trebali izabrati 10 slika iz cijele kolekcije. Pet slika mora iz kategorije „ŽELJA“, a pet iz kategorija „POTREBA“ (ako dvije ili više grupe žele istu sliku, probajte naći rješenje).
- Grupe bi trebale raspraviti svoje izbore i pokušati odgovoriti na sljedeća pitanja:
  - Zašto je to važno za moj život?
  - Šta bi značilo za mene kad to ne bih imao?
  - Šta kasnije u životu želim imati ili postići?
  - Šta to znači meni kao dječaku/djevojčici?
- Deset izabranih slika trebalo bi se rasporediti prema važnosti i učenici bi trebali pokušati objasniti zašto su ih izabrali u tom redoslijedu. Trebali bi naći rješenje koje je odgovarajuće za sve članove grupe.
- Dva člana grupe trebala bi bi držati štrik, dok bi jedan član objašnjavao svaki izbor. Samo prvi i zadnji izbor bi se trebali objasniti. Na kraju, učenici bi trebali pokušati vlastitim riječima objasniti razliku između želja i potreba. Mogu li pronaći definiciju za oboje?

Štrik će se objesiti na zid ili bilo gdje u učionici, zajedno sa svim izabranim slikama.